

Донбаська державна машинобудівна академія

Кафедра Підйомно-транспортних машин

Ватверджую:

Декан факультету машинобудування

Кассов В.Д.

2019 р.

Гарант освітньої програми:

доктор техн. наук, професор

Ковальов В.Д.

« » 2019 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри підйомно-транспортних машин

Протокол № 8 від 18 квітня 2019 р.

Завідувач кафедри

Дорохов М.Ю.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технологія виробництва ПТМ»

галузь знань 13 – «Механічна інженерія»

спеціальність 133 – «Галузеве машинобудування»

ОПП «Галузеве машинобудування»

Освітній рівень бакалавр

Факультет Машинобудування

Розробник: Кассов В.Д., д.т.н., професор, декан, професор кафедри ПТМ

Краматорськ – 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Показники		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
			денна	прискорена
Кількість кредитів		ОПП (ОНП) Галузеве машинобудування	Обов'язкова	
4,5	4,5			
Загальна кількість годин				
135	135			
Модулів – 1		Спеціалізація (професійне спрямування): <u>Підйомно-транспортні машини</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1			3	46
Індивідуальне науково-дослідне завдання			Семестр	
(назва)			7	2
Тижневих годин для <u>денної</u> форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6		Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
			30	34
			Практичні/Лабораторні	
			15 пр	17 пр.
			Самостійна робота	
			90	84
		Вид контролю		
		залік	екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для денної форми навчання - 45/90

2. Загальні відомості, мета і завдання дисципліни

Дисципліна «Технологія виробництва ПТМ» належить до дисциплін з циклу професійної підготовки бакалавра (обов'язкові дисципліни). Дана дисципліна відноситься до обов'язкових і надає можливість майбутнім бакалаврам набути професійні навички машинного проектування, що включає сукупність усіх видів проектної, конструкторської та технологічної діяльності інженера.

Предметом учбової дисципліни «Технологія виробництва ПТМ» являється вивчення:

- основних класифікацій професій;
- поняття професійної придатності;
- виробничої структури машинобудівного підприємства;
- основні напрямки вдосконалення виробничої структури підприємства.

Метою дисципліни є формування системи знань про сучасні підходи до високопродуктивного та якісного проектування машинобудівного підприємства.

Завдання викладання дисципліни – дати студентам знання, сформувати вміння та навички, які перелічено нижче.

Програмні компетентності:

- знання схем функціонування машинобудівних підприємств;
- знання етапів проектування машинобудівного виробництва.

Практична частина дисципліни спрямована на отримання навиків:

- із застосування систем автоматизованого проектування для вирішення інженерних задач;
- з обробки даних у пакетах 3D моделювання.

Загальні компетентності – знання, розуміння, навички та здатності, якими студент оволодіває у рамках виконання програми навчання, мають універсальний характер.

Загальні компетентності:

- здатність до аналізу та синтезу;
- вміння застосовувати знання на практиці;
- грамотне планування та розподіл часу;
- застосування базових знань професії на практиці;
- усне та письмове спілкування;
- робота з сучасною комп'ютерною технікою;
- дослідницькі вміння;
- здатність до самонавчання;
- навички роботи з інформацією;
- здатність до самокритики та критики;
- здатність адаптуватися до нових ситуацій;
- здатність генерувати нові ідеї;
- здатність до прийняття рішень;
- здатність працювати в команді фахівців з різних підрозділів;
- вміння спілкуватися з непрофесіоналами галузі;
- вміння проявляти ініціативність підприємництва;
- дотримання етики.

Вивчення дисципліни ведеться в 1 та 2а триместрах, у 2а триместрі – виконання курсової роботи з дисципліни «Технологія виробництва ПТМ». В програмі передбачені лекції, практичні заняття та самостійна робота, а також виконання контрольної роботи.

Знання, отримані при вивченні дисципліни «Технологія виробництва ПТМ» використовується при виконанні випускних бакалаврських робіт.

3. Програма та структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Вид навчальних занять або кон- тролю	Розподіл між учбовими тижнями														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Лекції	3		3		3		3		3		3		3		
Пр. роботи		3		3		3		3		3		3		3	
Сам. робота	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Консультації															К
Контр. роботи															
Модулі	М1														
Контроль по модулю															К1

ВК – вхідний контроль; ПР - захист практичної роботи; К1– письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи; К – консультація; А – атестація, ЗКР – захист курсової роботи

4 Лекції Модуль 1

Лекція 1. Механічні методи поверхневого зміцнення деталей машин. (4 години)

Параметри стану поверхневого шару деталей машин. Структурні недосконалості в реальних кристалах. Основні види обробки поверхневим пластичним деформуванням. Сутність зміцнення пластичним деформуванням.

СРС: Утворення дислокацій.

Література: [1] с. 5-8; [3] с. 4-7; [5] с. 4-12; [6] с. 25-36.

Контрольні питання:

- 1 Вплив стану поверхневого шару на працездатність деталей.
- 2 Вплив структурних недосконалостей на стан поверхневого шару.
- 3 Методи зміцнення поверхні пластичним деформуванням.

Лекція 2. Методи лазерного, електронно-променевого, плазмового та детонаційного зміцнення деталей машин (4 години)

Лазерне зміцнення. Лазерне наплавлення. Лазерне обладнання. Електронно-променева обробка. Методи детонаційного та плазмового нанесення покриттів. Плазмове поверхнєве зміцнення деталей.

СРС: Обладнання для плазмового поверхневого зміцнення деталей.

Література: [1] с. 10-15; [3] с.4-11; [6] с. 37-42.

Контрольні питання:

- 1 Методи плазмового нанесення покриттів.
- 2 Методи детонаційного нанесення покриттів.
- 3 Методи лазерного наплавлення.

Лекція 3. Вакуумне іонно-плазмовє зміцнення, іонне, магнетронне розпилення, іонне легування (4 години)

Вакуумне іонно-плазмовє зміцнення. Іонне розпилення. Магнетронне розпилення. Іонно-дифузійне насичення.

СРС: Іонне легування (імплементация).

Література: [1] с.43-49; [3] с. 23-37.

Контрольні питання:

- 1 Обладнання для вакуумного іонно-плазмового зміцнення.
- 2 Іонне розпилення.
- 3 Іонно-дифузійне насичення.

Лекція 4. Зміцнення деталей наплавленням (4 години)

Вібродугове наплавлення. Плазмовє наплавлення.

СРС: Газовє наплавлення деталей.

Література: [1] с.125-129, [7] с.68-85.

Контрольні питання:

- 1 Обладнання для газового наплавлення.
- 2 Обладнання для вібродугового наплавлення.

Лекція 5. Хіміко-термічна обробка (4 години)

Загальні закономірності. Дифузійне насичення сплавів вуглецем та азотом. Іонне азотування та цементация. Поверхнєве загартування сталі.

СРС: Лазерна хіміко-термічна обробка.

Література: [1] с.59-95, [7] с.85-99, [3] с.50-66.

Контрольні питання:

- 1 Основні види хіміко-термічної обробки.
- 2 Іонне азотування.
- 3 Поверхнєве загартування.

5. Практичні роботи

Шифр роботи	Назва практичних робіт	Кількість годин
ПР1	Оволодіння методами видами та методами контролю якості зварювання	7
ПР2	Оволодіння методами радіаційного контролю	7
ПР 3	Ознайомлення з методами ультразвукового контролю	8
ПР 4	Ознайомитися з руйнівними методами випробувань	8
Всього		30

6 Контрольні роботи та тести

Застосування навчальних і контрольних тестів дозволяє активізувати всі форми навчального процесу і підтримувати зворотний зв'язок викладача зі студентами. Крім того, тестування дає змогу студентам виробляти самооцінку своїх знань у період навчання, ще до початку залікової та екзаменаційної сесії, що попереджує можливі негативні явища і зриви під час сесії.

За допомогою навчальних та контрольних тестів доцільно перевіряти наступні аспекти виучуваної дисципліни:

- засвоєння технічної термінології і її використання у повсякденній інженерній практиці, в тому числі й у відповідях на контрольні питання;
- засвоєння основних аналітичних та емпіричних залежностей, використовуваних при розробленні й експлуатації ПР;
- рівень розуміння принципів роботи машин і обладнання, взаємодії вузлів та механізмів, їх функціональне призначення, характер руху робочих органів, їх взаємодії з оброблювальним середовищем, що при відповідях на питання може відображатися у вигляді конструктивних схем з вказанням і найменуванням позиції вузлів і деталей;
- уміння розв'язувати окремі практичні питання при експлуатації машин і т.п.

Студенти, відповівши на всі запитання, обов'язково виходять з аудиторії на перерву. Відповіді оцінюються за чотирибальною системою, причому приймається до уваги черговість їх здавання на перевірку.

Студентам, які одержали незадовільні оцінки (якщо правильних відповідей менш від десяти), і студентам із поганим почерком рекомендується шляхом самоосвіти усунути прогалини в знаннях і спрямувати зусилля на поліпшення почерку. Результати заносяться в журнал академгрупи, а викладач при цьому отримує достатньо правильне уявлення про освітній рівень студентів, що розпочинають вивчення нової спеціальної дисципліни.

Поточний контроль якості здобутих знань і вмінь може здійснюватися двома методами:

по - перше, шляхом проведення коротких (до 10 хвилин) письмових опитувань за допомогою індивідуальних білетів, які включають 1 - 2 конкретні запитання із певної теми на початку кожного і лабораторного або практичного заняття. Відповіді оцінюються за чотирибальною системою і виставляються в журнал академгрупи. Незадовільні оцінки повинні бути виправлені впродовж тижня в години, відведені для консультацій за сіткою розкладу з даної дисципліни;

по - друге, з метою підвищення ефективності лекційних занять шляхом експрес - опитування з теми лекції, коли весь склад академічного потоку або групи письмово відповідає на одне загальне усне запитання лектора, задане з теми лекції, але в дещо іншій площині за 5 хвилин до дзвінка на перерву. При цьому важливо попередити студентів, що, виходячи з аудиторії, кожний персонально кладе свою роботу на стіл викладачеві протягом не більш ніж 2 хвилини, поки він розписується в журналах академгрупи. А пізніше відповіді не приймаються і взагалі не перескладаються. Оцінки експрес - опитувань також виставляються в журналах і служать одночасно перевіркою відвідування занять без переклички, яка займає багато часу.

8. Навчально-методичні матеріали

5. Гаркунов, Д.Н. Триботехника: учебник для вузов/ Д.Н. Гаркунов.-Изд. 2-е, перераб. и доп.-М.: Машиностроение, 1989.-328 с.: ил.-ISBN 5-7855-0361-1.

6. Дриц, М.Е., Москалев, М.А. Технология конструкционных материалов и материаловедение: учебник для вузов/ М.Е. Дриц, М.А.Москалев. – М.: Высш. шк., 1990. – 447 с.: ил.- ISBN 5-06-000144-Х.

7. Материаловедение и технология материалов: учебник для вузов/ Г.П. Фетисов [и др.]- М.: Высш. шк., 2000.- 638 с.: ил. – ISBN 5-06-003616-2.

8. Прикладная механика: учебник для вузов/ В.В. Джамай [и др.]; под общ. ред. В.В. Джамай.- М.: Дрофа, 2004.- 414 с.: ил.-ISBN 5-7107-6232-6.

9. Лахтин, Ю.М. Химико-термическая обработка металлов: учеб. пособие/ Ю.М. Лахтин, Б.Н.Арзамасов.-М.: Металлургия, 1985.- 256 с.: ил.-ISBN 5-333-04260-Х.

10. Пирогов, К.М., Вяткин, Б.А. Основы надежности текстильных машин: учебник для вузов/К.М. Пирогов, Б.А. Вяткин.- М.: Легпромбытиздат, 1985.- 256.: ил.-ISBN 5-02-013810.

Марченко, СЧ.И. Повышение долговечности работы шестеренных насосов-дозаторов 11НШ путем создания композиционного модифицирующего покрытия// Изв. вузов. Сев.-Кав. регион. техн. наук, 2005. – Спец. вып.: Композиционные материалы. – С.52-53.